



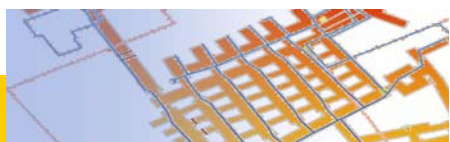
creativecities

Az EGRI turizmus továbbfejlesztése

Az egri feladat a város központja alatt húzódó érseki pincerendszer hasznosítási lehetőségére vonatkozó terv kidolgozása volt

I. fejezet Értékváltozás a turizmusban

Posztmodern korunkban a turizmus is változásokon megy át, változnak az úticélok, változnak a motivációk, hagyományos idegenforgalmi célpontok vonzereje csökken, mások felértékelődnek. Az idegenforgalmi vonzerőt meghatározza, hogy a modern turizmus a mindennapok turizmusa. A hagyományos, korábban agyonlátogatott kulturális célpontok, hűvös képtárak, visszhangos katedrálisok, recsegő padlójú múzeumok lekerültek a kívánságlistákról, ezeket a médián, interneten keresztül könnyebben be tudjuk járni, mintha valóban odautoznánk. Szerepet játszik ebben a modern ember erősödő felületessége is, fárasztónak érezzük, hogy a rögtön átélhető, ízlelhető, szagolható, tapintható köznapi dolgok helyett régmúlt kultúrák szereplőivel azonosuljunk. Ez megmarad néhány bennfentes fanatikus szórakozásának. A posztmodern turista élni akar a városban, a város életével akar azonosulni. A közösség által használt helyeket keresi, mert a közösség életére kíváncsi. Nem a Colosseumot akarjuk feltétlenül megnézni, hanem azt szeretnénk látni, hogy hogyan élnek a rómaiak. Az olasz piazzák nyüzsgő élete ma már inkább vonz, mint a képtárak hűvös sötétje.





creativecities

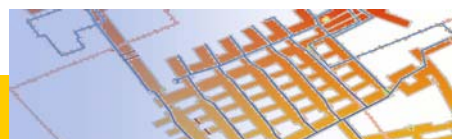
Az idegenforgalmi rezervátumok kora lejárt. Elkerüljük a turistahelyeket, a turistákat, a hely szellemét zavartalan, szízi, eredeti megnyilvánulásában keressük. Ennek megfelelően egy város idegenforgalmi szempontból is akkor lesz izgalmas, vonzó, ha a helyiek is használják a tereket, a várost.



Megváltoztak szabadidőnk eltöltésének helyszínei, formái is. Aki teheti szabadságát külföldön tölti és nemzetközi hírű nagyvárosokat látogat, mint London, vagy Párizs esetleg idegen földrészekre megy idegen kultúrákat nézni. A belföldi turizmus két irányba fejlődött, egyrészt az attrakcióturizmus (fesztiválok, vásárok, mulatságok, stb.) jelentősége nőtt meg, másrészt a gyógy- és wellness-turizmus indult rohamos fejlődésnek, és így a hagyományos, történelmi városok iránti érdeklődés rohamosan hanyatlott. Belföldi utazásaink nagyrészt családi pihenésre, wellness hétvégékre korlátozódnak. Szeretünk gyógyfürdőbe járni. Magyarországon leginkább az aktív kikapcsolódás, pihenés helyeit keressük, és a hagyományosan turista-célpontokként számontartott városok ennek az elsődleges tevékenységnek inkább háttérévé, díszleteivé válnak. Egy esti sétálásra, éttermi aláfestésnek, ellazító esti kultúrprogramra még jók, de történelmi, művészettörténelmi emlékeiket már csak az éttermek teraszáról, távolból figyeljük, azokban elmélyülni nincsen igényünk.



Az idegenforgalom elmúlt évtizedekben bekövetkező minőségi változásai Egernek sem kedveztek.





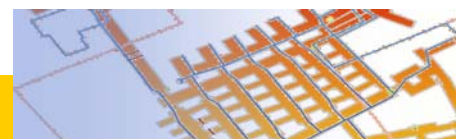
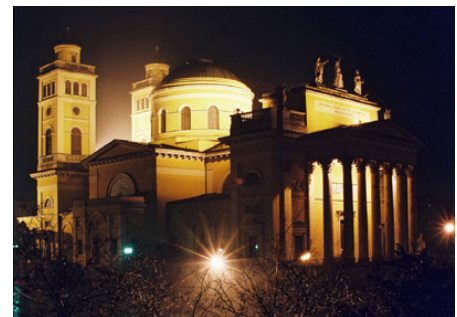
Többek között nem sikerült éves ciklusú, országos jelentőségű attrakciót, fesztivált megszervezni. Az egri kistérségben a gyógyturizmussal kapcsolatos fejlesztések is csak lassan indultak be, bár jelenleg is folyamatban vannak. A versenytársak kínálatbővülése megelőzte Egert.



Eger tipikusan az osztálykirándulások városa maradt, és így az idegenforgalmi bevételek, a szolgáltatóipar hozzáadott értéke nem nőttek jelentősen. Bár a város neve még mindig a turizmussal azonosítható, ha a hagyományos városmarketing-felfogás és idegenforgalmi stratégia nem változik, Eger a 21. században végképp le fog kerülni a turisztikai térképről. A kitágult, globális idegenforgalmi térben Eger vonzerejét eladni még nem volt soha nehezebb, mint napjainkban.

2. fejezet **Az osztálykirándulások városa**

Eger az Északi-középhegység és az Alföld találkozásánál alakult ki, a középkortól kezdve kereskedőváros, az Észak-Magyarországi régió megyei jogú városa, Heves megye székhelye. Eger a polgári városfejlődési korszakig egyházi-adminisztratív központ, piacközponti szerepkörrel és jelentős bortermeléssel. Mivel a város beszorult a Bükk-hegység dél felé lefutó lankái közé, a Budapest-Hatvan- Miskolc-Kassa vasútvonal és így az ipari fejlődés is elkerüli Egert, egyre inkább hivatalnok- és iskolaváros lesz, megtartva egyházi központi szerepét, mezőgazdasági jelentőségét.

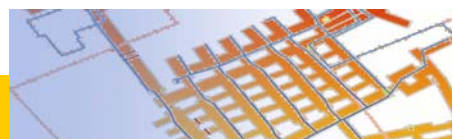




A szocializmus évtizedeiben a város növekedése, átformálódása mértéktartó volt, belvárosa tovább őrzi a 18-19. századi hangulatát; a város funkcióinak modernizációja máig nem bontakozott ki. A hagyományos településszerkezetet szétverő lakótelep-építés Eger belső területeit elkerülte, az új városrészek, fejlesztések északi irányban rakódnak a városra. A település lélekszáma a rendszerváltás óta folyamatosan csökken, jelenleg 55000 fő körül mozog.

Eger híressé vált szőlészetéről, melyet a XIII. századi telepések honosítottak meg. A bő négyezer hektáros történelmi borvidék az ország leghíresebb vörösborának, az Egeri Bikavérnek a bölcsője. A törökök kiűzése után a vidék borászata fejlődésnek indult, aminek időlegesen az 1886-os filoxéra vész vetett véget. A teljesen kipusztult szőlők újratelepítésekor igyekeztek korábban nem ismert fajtákat is meghonosítani. A szocializmus tömegtermelése jelentősen megtépázta a borvidék hírét, a térségben napjainkban kezd újra talpraállni az egyes neves pincékhez köthető, minőségi bortermelés művészete.

A borvidék jellegzetes építészeti karakterét a különböző formájú, típusú pincék, pincesorok, és a hozzárendelt előépítmények, présházak sora határozza meg, melyek szűk, kanyargós utcácskákká összeépülve uralják az Eger-környéki falvakat, de magának Egernek a külvárosait is.



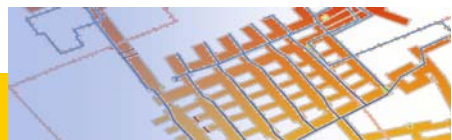


creativecities

Eger barokk jellegű belvárosa a XVIII. században alakult ki. A városképet olyan katolikus főpapok, egri püspökök építkezései határozták meg, mint Telekessy István, Erdődy Gábor, Barkóczy Ferenc és Eszterházy Károly. Ma Eger Magyarország legegységesebb barokk jellegű települése: a belváros arculatát a barokk templomok, egyházi épületek, paloták – mint például a kis- és nagypréposti palota -, oktatási létesítmények – mint a Líceum – valamint a ma már féltett műemlékeknek számító egy- vagy többszintes polgári lakóházak határozzák meg.

Eger életében a turizmus jelentős helyet foglal el, a város gazdaságának egyik húzóágazata. A város jelentős történelmi múlttal és hagyományokkal rendelkezik, országos jelentőségű turisztikai célpont, sajátos történelmi hangulattal. A műemléki barokk belváros hangulata, valamint számos múzeum és kiállítóhely vonja magára a városlátogató turisták figyelmét. Hagyományos célja az egri látogatásnak a középkori vár, melyet az 1552-es ostrom, és Gárdonyi Géza regénye – sokunk kötelező olvasmánya – tett ismertté. A törökkori emlékek, a minaret, a Törökfürdő a külföldi turisták részére is különleges célpontot jelenthetnek.

Az idegenforgalom azonban az elmúlt évtizedben stagnált Egerben, csökkent a vendégéjszakák száma, a város – érthetően – legfeljebb félnapos látványosságot jelent az ide látogató turistáknak. Az országosan jelentős gyógyturizmus fejlesztésben sem jeleskedett a város, vetélytársai sorra megelőzték.





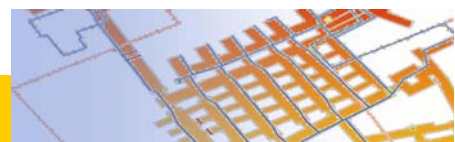
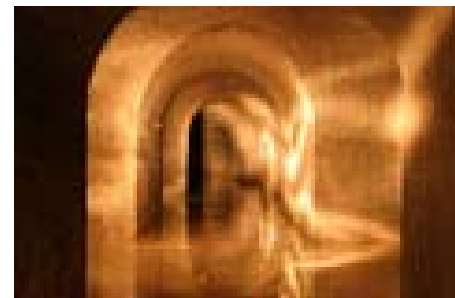
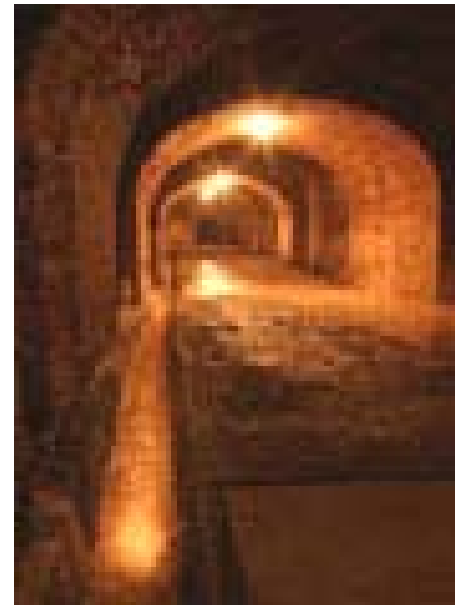
Összefoglalóan elmondhatjuk, hogy az elmúlt évtizedekben Eger kiemelkedő országos idegenforgalmi potenciálját nem tudta megfelelőképpen kihasználni, a természeti környezetben is gazdag kistérség területén elmaradtak a szolgáltatásfejlesztések.

A tervezés által érintett terület – az érseki pincerendszer – Eger műemléki belvárosa alatt, a Székesegyháztól a buszpályaudvarig terjedő terület alatt húzódó régi borospincék rendszere, amely a püspökség tulajdonában volt, és jelenleg az önkormányzat tulajdonát képezi.

„A török megszállás után, az Egerbe visszatérő Fenessy György püspök már nem akart a Várban lakni. A polgári városban vásárolt két építési telket és a palota építéséhez szükséges tufa követ az újonnan épült palota mögötti dombból termelték ki. Ezáltal egyrészt megépült a palota, másrészt kialakult a hatalmas pincerendszer, ahol a Gyöngyöstől Munkácsig terjedő szőlőterületekről származó borok tizedét, az egyházi adót tárolták. Ez évente 11-12 millió bort jelentett. A pincerendszer a Hatvani kaputól a Rác kapuig, 3 kilométer hosszan nyúlt el város alatt. A pince legszebb része az oszlopos terem, ahol 7x7 pinceág sakktableszerűen hálózta be a teret.”

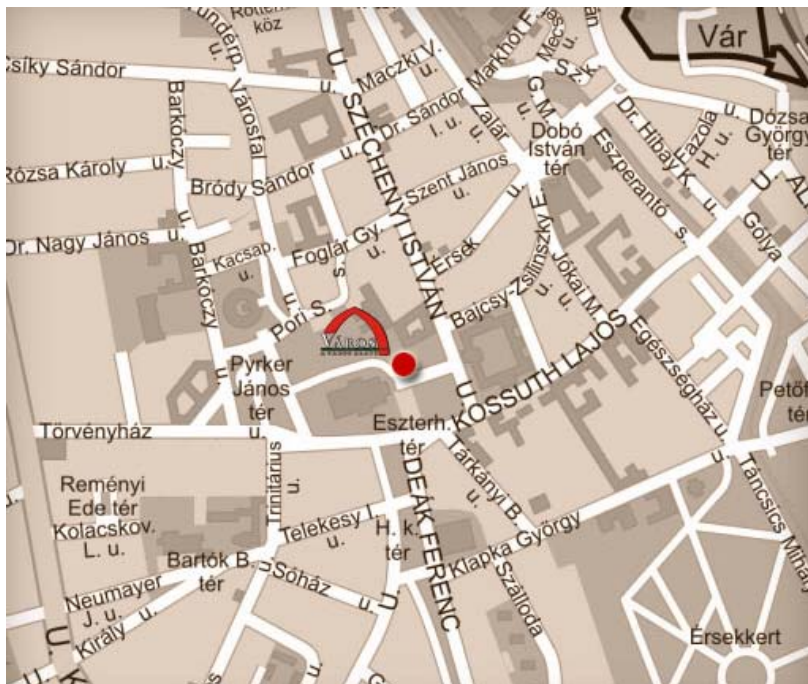
www.varosavarosalatt.hu

A város sétáló főutcája észak-déli tengelyű, a természetes terepvonal innen keleti irányba emelkedik, mely alatt jelentős tufaréteg található.

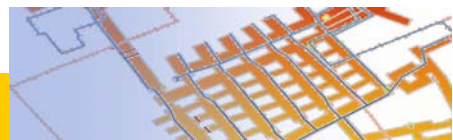




Ebben a jól vájható, faragható tufában alakították ki a polgárok és az érsekség is pincéket, és egyben használták kőbányának a területet. Az érseki járatok idővel egész pincerendszerré álltak össze. A tervezés alapját képező érseki pincerendszer jól különhatárolható egységet képez. Központi része az érseki palotától keletre lévő úgynevezett oszlopcsarnok, régi nevén „nagypince”. Innen több irányban haladnak pincevágatok. Északi irányba egy szélesebb ág halad, mely a Pori sétány alatt áthaladva teljesen a mögötte lévő kollégium alá fut be, egy oldalága a Pori sétánynál vezet ki a felszínre. Déli irányba több oldalággal vezet ki a pince a nagytemplom előtti tereplépcsőnél lévő támfal vonaláig, ahonnan egy felszínre vezető lépcsőbe torkollik.



Ez az ág műszakilag elválasztva a tárgyi pincerendszertől, lefalazva folytatódik a Kazamataként ismert vendéglátóegységig. Az oszlopcsarnoktól nyugati, a főutca irányába vezető ágak egy része már az érseki palota alá esik.





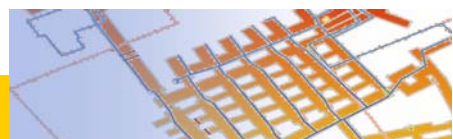
A legszélesebb vágat az oszlopcsarnoktól keleti irányba fut a Pyrker tér irányába. A Bazilika mögötti vonalban egy keskeny vágatban leszűkül, mely vágat egy tulajdonképpeni vízvezető, mely a Tavernaként ismert pincéhez vezet.

3. fejezet Az érseki pincerendszer - tényfeltárás

A pincerendszer egyszerre a bortermelés, borászat Egri hagyományainak emléke, másrészt azonban Eger, mint egyházi közigazgatási központ jelentőségét is szimbolizálja. Vagyis, tekinthetünk úgy is a pincerendszerre, mint Eger város esszenciájára: püspökség és bor kettősségére. A pincerendszer a város fejlesztési gondolkodásának is fontos része, az Európa Kultúrális Fővárosa pályázat zászlóshajó programja lett volna.

Ebben a pincében szeretne volna a város bemutatni életképekben, interaktív jelenetekben, fény- és hanghatásokkal gazdagítva a város történetét 1004-től (a püspökség alapításától), 1687-ig (a törökök kivonulásáig). Vizsgálataink alapján azonban arra jutottunk, hogy ezt az esszenciát szinte lehetetlen a pincerendszer jelenlegi fizikai állapotában megjeleníteni.

Ez a fajta gondolkodás – bár önmagában konzekvens – példa arra az avított idegenforgalmi stratégiára, városmarketingre, melyet egy új típusú, áttételekben gazdag gondolkodásnak kell felváltania.

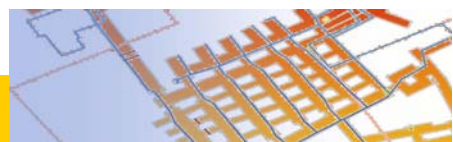




A pincében évek óta a “Város a város alatt” kiállítás vezetéssel látogatható. A látogatók leginkább üres falakat, néhány kőszobrot, figurát láthatnak, ezen kívül a bortermelés néhány eszköze van kiállítva. A kiállítás fő attrakciója a hely maga, a pincerendszer. A pincerendszer így „csupaszon” csupán azokat a turistákat tudja becsalogatni, akik a Bazilika térségében járnak, de így is legfeljebb egy órával tudja megnövelni a városban töltött időt, további felfedezésre, csatangolásra nem csábít..

Az érseki pincerendszerben nem kellemes sokáig lent tartózkodni. A levegő dohos, nedves, állott. A falak penészesek. A pincerendszer szűk, keskeny folyosói és még teresedései sem teszik lehetővé, hogy abban kényelmesen, akár egymás mellett többen is elférjenek, sétáljanak. Szabad mozgásra, bejárásra pedig teljességgel alkalmatlan. A 70-es évek végén vasbeton szerkezettel megerősítették, a nagyon veszélyes szakaszokat betonnal betömédékelték.

Az elmúlt évtizedek állagmegóvó intézkedései nyomán a pince új, megemelt betonlajzatot is kapott, ezáltal lecsökkentve a pincék belmagasságát. A szűkebb folyosók belmagassága másfél méter, sokszor csak görnyedve lehet közlekedni benne. Ezért a pincejáratok nyomasztóak, rossz hangulatúak. A pince jelen állapotában huzamosabb ideig tartó emberi tartózkodásra – ami például egy kiállítóterem létrehozása esetében elengedhetetlen lenne – alkalmatlan. A pincék „építőanyagának” számító tufa jól faragható, nagy teherbírású, de esztétikai élményt nem okoz, unalmas, homogén sötét színű felületek alkotják a pinceágak boltozatát.



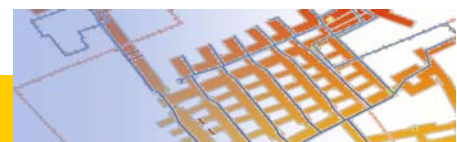


A megtérüléssel számoló hasznosíthatóság további technikai problémája a pincék vizesedése. A 70-es évek állagmegőrző felújításakor az alagutakat nem szigetelték, a betonon átszivárog a nedvesség, a járatokban esőzések idején bokáig ér a víz. Bármilyen kulturális létesítmény kialakítása esetén számolni kell a vízmentesítés tetemes költségeivel.

A pincék vegyes tulajdonban vannak, így feladatuk csak a város tulajdonában álló pincerészek hasznosítását kaptuk. Az egri pincerendszerből azonban csak akkor lesz valóban nemzetközi hírű attrakció, ha azok az egész városra vonatkoznak, ha a pincerendszerbe – mint Eger város esszenciájába – a város területének összes pincéje beletartozhat. A tervezési terület és az önkormányzati gondolkodás beszorítása, leszűkítése nem teszi lehetővé, hogy a pincerendszert a maga megfelelő valóságában kezeljük. A valóban átütő erejű attrakcióhoz szükség van a polgárság pincéinek bevonására is.

Csak így lehetséges Egert, mint a borkultúra városát bemutatni, amelyhez nem csak a város határában lévő pincesorok tartoznak hozzá, hanem a városi pincék rendszere is.

Az érseki pincerendszer hasznosításának feladatát évtizedek óta megoldatlanul görgeti maga előtt a város. A hasznosításra adandó javaslatok előtt tisztázandó, hogy a város történetének ez az érdekes morfológiai lenyomata képes-e gazdagítani a várost, növeli-e idegenforgalmi erejét, javítani tudja-e pozícióját az idegenforgalmi versenyben?



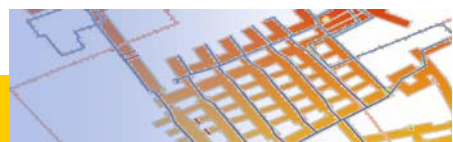


A képződmény nyilván nem kezelhető hagyományos módon, hiszen a szűkös, alacsony, nedves járatok önmagukban nem képviselnek semmiféle vonzerőt, átiratukban, újraértelmezve, továbbgondolva viszont erős utalásokat tartalmaznak arra a helyi kultúrára, melyet az új típusú turista át kíván élni.

4. fejezet Megoldási javaslat

Számunkra a pincerendszer hasznosítása a város marketing feladatainak részét képezte, a város turizmusfejlesztésének részeként értelmeztük a feladatot. A pincerendszer turisztikai és kulturális „hasznosítása” városmarketing feladat. Azt kell megvizsgálni, hogy mekkora helyi- és vendégforgalmat generálhat egy új hely, egy új múzeum vagy új szórakozóhely. A város történetét a város nyüzsgésétől elszakító különálló múzeum kialakítása – bármennyire is könnyebb a megvalósítása és a fenntartása – hosszú távon sokkal költségesebb és sokkal kevesebb látogatót vonz, kevesebb eltöltött időt, szép emléket jelent.

A pincék önmagukban, mint látványosság a jelenlegi avitt, porszagú kiállításnál több vendéget, több forgalmat nem fognak generálni, bármennyire izgalmas múzeumot, kiállítást alakít is ki benne a város. A város alatt húzódó pincerendszer mint a pincék mélyén a talajvíz, át kell, hogy mossá, át kell, hogy hálózza a város önmagáról alkotott képét. Az érseki pincerendszer – megfelelő, értékarányos beavatkozások esetén – kiválóan alkalmas arra, hogy a város identitását, mint bortermelő és egyházi központ a jövőben erősítse, és a városmarketing erős arculati elemévé váljon.

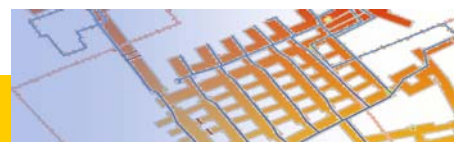




Eger turisztikai vonzerejét a természeti környezet, a borkultúra kultúrtáj jellege és a barokk kisváros együttese képezi. Ezt az egységet kihasználva a város turisztikai jövője abban rejlik, ha a wellness-régió központjává tudna válni.

A város és egyben a kistérség legnagyobb versenylőnye ugyanis abban rejlik, hogy a környékbeli wellness szállodák vendégei estére, éjszakára is találnak maguknak programot, sétálhatnak a barokk hangulatú kisvárosban, kikapcsolódhatnak, szórakozhatnak, beülhetnek egy kávézóba, vagy egy borospincébe vagy meghallgathatnak egy koncertet. A város értékeit csak mint a gyógyturizmus és gasztronómiai turizmus kiegészítő eseményeit, kiegészítő jelenségét érdemes fejleszteni. Vagyis a városnak leginkább az esti életét, az esti látványosságait kell fejlesztenie, hogy a gyógyvizek és a szőlészet-borászat hagyományainak kedvelői – akik sok esetben nem is a városban, hanem a kistérségben, a környező wellness szállókban fognak megszállni estére kikapcsolódást, programokat találjanak maguknak a városban. Ez a céltalan kószálástól, a tematikus sétákon keresztül a különböző koncertek, rendezvények látogatásáig, borkóstolásokig terjedhet.

Ehhez a gondolatvilághoz kapcsolódik az érseki pincerendszer hasznosítási javaslata is. Megoldási javaslatunk kiindulási pontja az, hogy az érseki pincerendszer teljes hosszában való hasznosítása, az átjárhatóság és attrakció megteremtése még önkormányzati beruházásként sem valósítható meg rentábilisan.





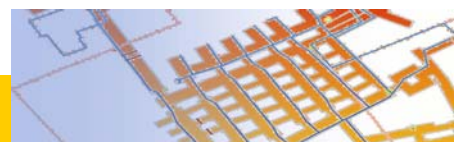
Bár a pincerendszer a „Város a város alatt” szellemiségének megfelelően magában hordozza a város több évszázados történelmét, esszenciáját, mégsem annak direkt bemutatása a kívánatos, tehát a pincéknek nem kell okvetlenül bejárhatónak lenniük – amint láttuk, arra nem is igazán alkalmasak.

A pincerendszert úgy kell a felszínen bemutatni, hogy a hely üzenete anélkül jusson el a városba látogató turistákhoz és a városlakókhöz, hogy hosszú, kiábrándító és unalmas földalatti vándorlásra vennék rá őket.

Ennek megfelelően az általunk megfogalmazott program három fő elemből áll: (1) „Pincék a föld felett” Vizuális megjelenítés a felszínen (2) „Eger a nyitott pincék városa”, összefüggő gondolatiság megteremtése a különböző pincék és pincebejáratok között, (3) egységes, erős arculat kialakítása és (4) a TUFA, mint a pinceváros alapanyagának bemutatása.

Pincék a föld felett

Mivel nem látjuk megvalósíthatónak, sem kívánatosnak, hogy turisták és helyiek nagyobb tömegben folyamatosan használják a pincéket, ezért a városmarketing cél az, hogy a pincék a föld felett is láthatóakká váljanak, tudati síkon szövődjön össze a mélyben húzódó pincejáratok léte a felszínen uralkodó városképpel. A pincék megjelenítése más és más módon történne a felszíni urbanisztikai formáknak megfelelően.





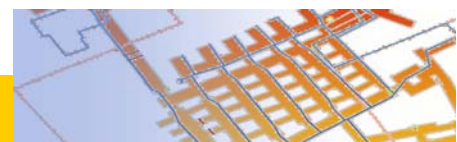
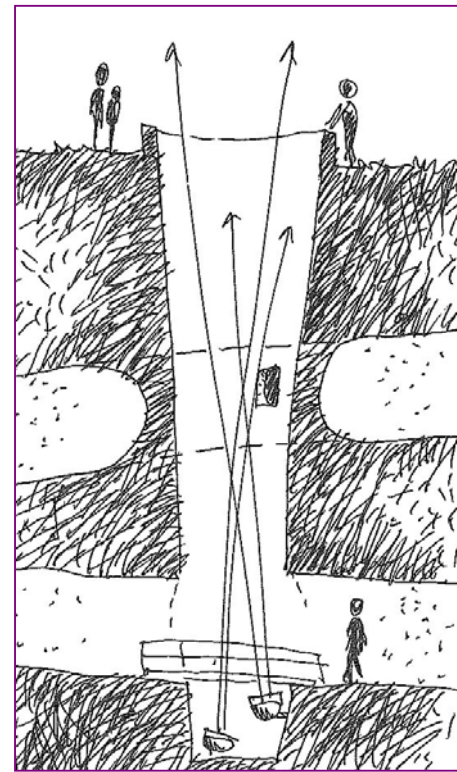
A Volán-pályaudvar körüli park területén tájépítészeti elemekkel, víz-architektúrával, a város utcáin kőburkolati elemekkel, lézerjátékkal, ledekkel kialakított fényvonalakkal, megfelelő helyeken betekintéssel lehetne hangsúlyozni a föld alatt húzódó világot.

Ez a megoldás azzal az előnnyel is járna, hogy a jelenleg elhanyagolt, a belváros fontos helyszínein, jelentős területet elfoglaló, de alulhasznosított tereket is be lehetne vonni a város-attrakciós területbe. Így az autóbusszpályaudvar körül elterülő park szerves részét alkotná a belvárosnak, kb. 400 méterrel kijebb lehetne vinni a „belváros” mentális határát és így megnövelve a turista-övezetet is.

A pincék azonban nem csak virtuálisan, hanem valóságosan is megjelenhetnek a föld felszínén. A pincejáratok bizonyos részein a földém megbontásával üveg letekintőkön keresztül bepillantást nyerhetnénk a pincék hajdanvolt életébe. A lefelé nézés, a kíváncsiság, a flaneurség általános emberi tulajdonsága elégíthető ki, ahogy a múlt kútjába nézünk – akár szó szerint. Így ezeken a réseken, betekintőkön keresztül a város történelmének titkaiba is bevezetést nyerhetnénk.

Nyitott pincék városa

Míg a pincékben való haladás, a kiállítóterem lehetőségét elvetettük, nem vetettük el azt, hogy bizonyos helyeken, ahogy már most is több szórakozóhely, borospince felhasználja megelőző korok munkáját, bizonyos pontjain a városnak le lehessen jutni a pincékbe.





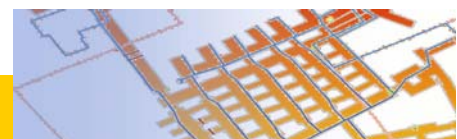
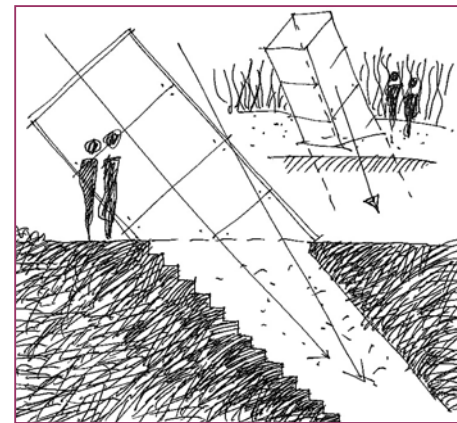
Ezek a helyszínek különböző funkciókat láthatnak el, akár apró galériák (egy kiállítással szemben egy galériában jóval kevesebb időt töltünk), borospincék, szórakozóhelyek, boltocskák lehetnek.

Mivel az érseki pincerendszer önmagában nem elég „ütős”, ezért szükség van arra, hogy a különböző tulajdonban lévő pincék tulajdonosai összefogjanak és egyfajta színes kaleidoszkópját alkossák a pincék sokaságának. Változó arculattal, változó stílusban, változó attrakciókkal, de a lényegét tekintve mindegyik hely a pincékhez kötődne. A város ezt turizmusfejlesztési, kisvállalkozás-serkentési pályázattal segítheti elő, támogatva a különböző szereplők pincemegnyitási hajlandóságát.

Egységes arculat kialakítása

A pincejáróknak, a különböző – ámde a felszín alatt összetartozó – elemeknek, pincejáratoknak egységes arculatot adva még a legegyszerűbb kocsmá is mélyebb jelentéssel töltődik majd meg. Az egységes arculatot akár útjelző táblákkal, a lejáratokra már messziről figyelmeztető, oda hívogató szobrokkal, műalkotásokkal jeleníthetjük meg.

Ezeknek az egyedi pontoknak – és a felszíni térarchitektúráknak – az összekötésével többféle, akár tematikus sétaútvonalat is létesíthet a város. Természetesen egy sétaútvonal az Egri Csillagok eseményeinek fő helyszíneit járná végig, de lehetne püspökségi körtúrát, borászati körtúrát, és természetesen pince-rendszer túrát is létrehozni.





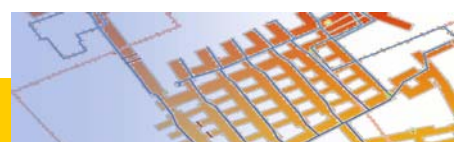
Ez azért hasznos, mert alapvetően alacsony beruházási költséggel, nagy hatásokkal lehet turisztikai attrakciót és így a városban eltöltött turista-idő meghosszabbítását elérni. Az emberek ugyanis szívesen sétálnak kevésbé látványos, kevésbé turisztikai helyeken is, amennyiben azok valahová vezetnek.

Ezáltal a város turisztikai adottságai egy komplex rendszerré fejlődhetnének, megőrizve Eger múltját és kiemelve jellegzetességeit. Kialakulna a közterületek és városi terek összefüggő rendszere és egységes városmarketing arculata.

A TUFA

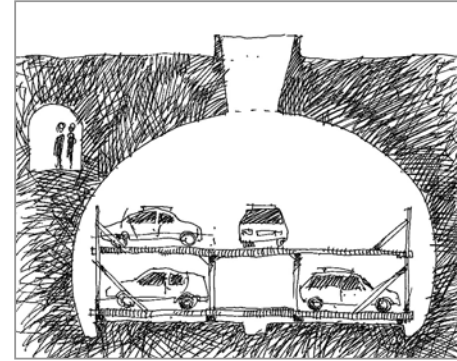
A fenti mozaikos beavatkozási javaslatok rokon vonásokat mutatnak a pincék jelenlegi kezelésével, amikor a meglévő, alapvetően funkcionális céllal létrejött üregeket – letagadhatatlanul idegenforgalmi érdekből – saját jelentőségükön túli jelentéstartalommal igyekeznek ellátni.

Kevés szó esik azonban arról, hogy a tufakő, ez a szürke, összecementálódott vulkáni eredetű kőzet az, amely puhaságával, alakíthatóságával, mégis nagy teherbírásával megnyitotta a föld mélyét, hogy oda emberek hatoljanak le és ott saját céljaikra tereket hozzanak létre. A tufakő nem csillog, nem mutat kristályos jellemzőket, nincsen rajzolata, nem színjátészó, nem mutat jellegzetes alakzatokat – csak engedelmeskedik az ember építőkedvének és puhán közrefogja a létrejövő tereket. Ha nincs tufa, nincs bor és borkultúra, nincs Eger.





Ha van tufa – márpedig a város alatt korlátlan mennyiségben áll rendelkezésre – az továbbalakítható, fúrható, bontható – Eger alatt valóban, a mai igényeknek megfelelően megteremthető a “város a város alatt”, nem visszarévedve a középkorba, hanem kielégítve az aktuális igényeket, megépítve a hiányzó infrastruktúrát, közműalagutakat, mélyparkolókat, többcélú rendezvénytermet – természetesen nem öncélúan, hanem felszíni létesítményekhez kapcsolódva, azok bővítéseként. Hiszen a tufakő összeforrt Egerrel, érdemes a tufát, mint arcuati elemet, védjegyet használni, kihasználni, benne építeni, ha ez olcsóbban és látványosabban tehető meg, mint a hagyományos mély – és magasépítési módszerekkel.



Eger mélyének újrefelfedezése – amellet, hogy egy ma kihasználatlan dimenziót, fejlődési irányt nyit meg a város építészete számára – áttételesen, nem direkt formában a helyi építőanyagra irányítja a figyelmet.. Ami Skandináviában a gránit, Hollandiában a tégl, Firenzében a világos homokkő, az Egerben a tufa, a helyi építészet alapvető eleme, a kultúra hordozója. Az elsődleges az anyag. Az abban megépített pincék csak eszközül szolgálnak arra, hogy megláthassuk a mögöttük rejlő lényegét.

Kravalik Zsuzsa városfejlesztő szociológus
Tóth-Deme Miklós ingatlanfejlesztési szakértő
Zöldi Péter építész-várostervező

